

GEMEENTE BOARNSTERHIM
Ingekomen - 3 AUG 2010 ✓
no. 4506 Aan: Bop-ro / TVB
Copie om advies
ter kenn.
ter afd, Aldeboarn, 31 juli 2010

Het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 40
9000 AA GROU

wel ov
je t.

Onderwerp: inspraakreactie voorontwerpbestemmingsplan "Aldeboarn".

Geacht college,

Vanaf 7 juli 2010 ligt gedurende 6 weken het voorontwerpbestemmingsplan "Aldeboarn" ter inzage.

Mijn inspraakreactie heeft betrekking op het pand Tsjerkebuorren 31. Tot begin jaren negentig van de vorige Eeuw is het pand in gebruik geweest als bakkerij. Sindsdien wordt het enkel gebruikt als opslagruimte.

De naastgelegen woning, Tsjerkebuorren 33, en het pand Tsjerkebuorren 31 staan sinds enkele maanden te koop.

In het voorontwerpbestemmingsplan is het perceel Tsjerkebuorren 31 onderdeel van de gebiedsbestemming "Centrum" (artikel 10). Deze bestemming biedt onder andere de mogelijkheid tot vestiging van detailhandel en kleinschalige bedrijven.

Het aantal woningen binnen deze bestemming is beperkt tot het aantal dat ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan aanwezig is.

Gelet op de structuur van het lint van Aldeboarn (Tsjerkebuorren, Andringastrjitte en Wjitteringswei) is dit een begrijpelijk standpunt.

Toch verzoek ik u een uitzondering te maken voor het perceel Tsjerkebuorren 31 en hierop één woning toe te staan.

Door het jarenlange gebruik als alleen opslagruimte komt het pand langzamerhand in verval te verkeren. Tevens detoneert de functie opslagruimte in het straatbeeld van genoemd lint. Door het toekennen van een woonbestemming kunnen de financiële middelen worden gegenereerd om het pand af te breken en een passende woning te bouwen.

Uiteraard zal bij de bouw van de woning rekening gehouden worden met de eisen die gepaard gaan met de instandhouding van het beschermd dorpsgezicht.

Aangezien dit pand het enige pand in het lint is waar deze situatie van toepassing is verwacht ik door de toekenning geen precedentwerking.

Indien u de situatie ter plaatse wilt aanschouwen kunt u te allen tijde een afspraak met mij maken, ik ben telefonisch bereikbaar op (0566-)631253.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Boarnsterhim
Postbus 40
9000 AA GROU

Leeuwarden, 21 juli 2010
Verzonden, **22 JUL 2010**

Ons kenmerk : 00903622
Afdeling : Ruimte
Behandeld door : A.P. Hoekstra / (058) 292 55 39 of a.p.hoekstra@fryslan.nl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : Kopie aanlegvergunningenstelsel.
Onderwerp : Overlegadvies voorontwerp-bestemmingsplan Aldeboarn.

Geacht College,

Op 29 juni 2010 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerking.

Dubbelbestemming Waarde-Archeologie (Categorie 2):

In de bodem van de dorpskern bevinden zich archeologische resten uit de bronstijd en uit een latere periode. Deze gronden hebben de dubbelbestemming "Waarde-Archeologie" met een bijbehorend aanlegvergunningenstelsel gekregen. Dit stelsel sluit echter niet geheel aan op het door de provincie geadviseerde aanlegvergunningenstelsel. Zo ontbreekt bijv. de vereiste van een aanlegvergunning bij het verlagen van het waterpeil.

Ik stel u voor het in het plan opgenomen aanlegvergunningenstelsel aan te laten sluiten op het door de provincie geadviseerde stelsel. Een kopie van dit stelsel treft u hierbij aan.

Voor het overige geeft het plan nog aanleiding de volgende opmerking te maken (Categorie 4):

Bij het aanlegvergunningenstelsel met betrekking tot het beschermde dorpsgezicht van Aldeboarn wordt verwezen naar een onafhankelijke deskundige. Ter voorkoming van misverstanden zou naar mijn mening hier beter de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed te Amersfoort vermeld kunnen worden. Voornoemde Rijksdienst heeft nl. bij beschermde dorps- en stadsgezichten een wettelijke taak.

Wanneer het ontwerpplan ter inzage wordt gelegd, acht ik toezending van het plan nodig.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

b.a.

drs. M.H.J. Stijnen
Hoofd afdeling Ruimte

3. een verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vrijstelling voorwaarden te verbinden als bedoeld in sub c. wordt de provinciaal archeoloog om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de vrijstelling niet verleend.

4. Aanlegvergunningen

- a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:
- het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft met een oppervlakte groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm;
 - het graven of dempen van watergangen;
 - het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 30 cm;
 - het verlagen van het waterpeil;
- b. Een vergunning als bedoeld in sub a. wordt slechts verleend indien:
1. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat geen archeologische waarden aanwezig zijn, of;
 2. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden niet onevenredig worden geschaad, of;
 3. de volgende voorwaarden in acht worden genomen, wanneer op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden kunnen worden verstoord;
 - a. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
 - b. een verplichting tot het doen van opgravingen;
 - c. een verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een

deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in sub b. onder 3 wordt de provinciaal archeoloog om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de vergunning niet verleend;

- c. Het verbod als bedoeld in sub a. is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden die:
- reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
 - het normale onderhoud betreffen;
 - mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
 - op archeologisch onderzoek gericht zijn.

5. Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 sub a. wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 1a onder 2° van de Wet op de economische delicten.

6. Wijzigingsbepaling

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat aan de gronden op de plankaart de bestemming archeologisch waardevol gebied wordt ontnomen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

7. Wijzigingsprocedure

Op de voorbereiding van een besluit tot wijziging op grond van lid 6 is de volgende procedure van toepassing:

- a. Een ontwerp-besluit tot wijziging op grond van lid 6, waarbij toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, ligt, met bijhorende stukken, gedurende 6 weken op het gemeentehuis ter inzage;
- b. Burgemeester en wethouders maken de terinzage legging van te voren in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente worden verspreid, en voorts op de gebruikelijke wijze, bekend;
- c. De bekendmaking houdt mededeling in van de bevoegdheid tot het indienen van zienswijzen;

Van: Koos Tahitu [Koos.Tahitu@minvrom.nl] namens Postbus Vin Ruimtelijkeplannen [vin-ruimtelijkeplannen@minvrom.nl]

Verzonden: maandag 9 augustus 2010 16:22

Aan: Buma, T.

CC: 'provincie@fryslan.nl'

Onderwerp: FW: Bestemmingsplan Aldeboarn

Onderwerp: 12/8 Bestemmingsplan Aldeboarn

kenmerk (holmesnr): 33377
(bumat@boarnsterhim.nl)

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boarnsterhim,
ter attentie van mevrouw Buma.

Op 29 juni 2010 heb ik uw verzoek ontvangen om advies op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening over het voorontwerpbestemmingsplan "Aldeboarn".

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd overleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie coördineert de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -projectbesluiten en -structuurvisies.

Het bovengenoemde plan geeft de betrokken rijksdiensten geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de RNRB.

Deelname webenquête

VROM doet onderzoek naar het gebruik van de Handreiking Ruimtelijke Ordening en Milieu. U kunt via een webenquête uw mening geven over deze handreiking. VROM hoort graag uw mening en nodigt u uit om de webenquête in te vullen.

In de bijlage treft u een toelichting aan met meer informatie over de webenquête. Indien u al heeft deelgenomen, wil ik u bedanken voor uw medewerking.

de regionaal inspecteur-directeur,
in opdracht,

Vibeke van der Bijl
senior-inspectiemedewerker

W E T T E R S K I P
F R Y S L Â N

Gemeente Boarnsterhim
T.a.v. mevrouw T. C. Buma
Postbus 40
9000 AA GROU

GEMEENTE BOARNSTERHIM
Ingekomen 28 JUL 2010
no. 4404
Copie
Aan: BOP-RO / TVB
om advies
ter kenn.
ter afd,

je 00

Leeuwarden, 26 juli 2010
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1010361
Tel: 058 292 2702 / T. Osinga

cluster Plannen
Uw kenmerk:

Onderwerp:
Reactie voorontwerp Bestemmingsplan 'Aldeboarn'

Geachte mevrouw Buma,

Wij hebben van u het voorontwerp- bestemmingsplan Aldeboarn ontvangen in het kader van het vooroverleg art 3.1.1. BRO. Het voorontwerp bestemmingsplan geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

drs. R. Smit,
hoofd van de cluster Plannen.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

BRANDWEER

Fryslân

GEMEENTE BOARNSTERHIM

Ingekomen 28 JUL 2010

no.

4400

Copie

Bew

Aan:

BOP-RO

om advies

ter kenn.

ter afd,

Gemeente Boarnsterhim
Aan het college van Burgemeester en Wethouders
T.a.v.: mevrouw T.C. Buma
Postbus 40
9000 AA GROU

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
Reviusstraat 1
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweeffryslan.nl
E info@brandweeffryslan.nl

Datum	27 juli 2010	Behandeld door	R. de Groot
Onze referentie	BRWU10/213	Doorkiesnummer	(088) 22 99 602
Uw referentie		E-mail	r.degroot@brandweeffryslan.nl
Uw brief van	29 juni 2010	Bijlagen	-
Onderwerp	Advies externe veiligheid m.b.t. Voorontwerpbestemmingsplan Aldeboarn		

Geacht College,

Op 30 juni 2010 heeft u aan ons ter advisering het voorontwerpbestemmingsplan "Aldeboarn" toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies in hoofdlijnen weergegeven. Een nadere onderbouwing vindt u in de bijgevoegde toelichting. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Conclusies

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan. In de directe nabijheid van het plangebied ligt een aantal risicobronnen.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Aardgascompressorstation Aldeboarn

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

In de nabijheid van het plangebied is een aardgascompressorstation van de Nederlandse Gasunie aanwezig. Voor dit station gelden een plaatsgebonden risico contour van 8 meter en een invloedsgebied van ongeveer 345 meter. Deze contouren lopen niet over het plangebied van dit bestemmingsplan, waardoor het station weinig effect zal hebben op de ontwikkelingen binnen het plangebied.

Meiïnoar foarút

BRANDWEER

Fryslân

Hoge druk aardgastransportleiding

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

De leiding heeft een diameter van 36 inch en een werkdruk van 66 bar. Hierdoor heeft de leiding een dodelijk effectgebied van 430 meter. Deze contour loopt over het plangebied maar is niet opgenomen op de verbeelding.

Daarnaast heeft de leiding een PR 10^{-6} contour van 180 meter. Deze contour valt echter buiten het plangebied.

Advies

In overeenstemming met bovenstaande conclusies adviseert Brandweer Fryslân om:

- De risicocontouren behorende aan de buisleiding op de verbeelding op te nemen, dit dient met name een signaleringsfunctie naar toekomstige ontwikkelingen.
- Binnen het invloedsgebied van de buisleiding geen functies voor verminderd zelfredzame personen toe te staan.
- Een beleidsuitspraak te doen over de toelaatbaarheid van risicovolle inrichtingen in bepaalde delen van de gemeente. De momenteel in ontwikkeling zijnde beleidsvisie EV is hiervoor een uitgelezen mogelijkheid.

Voor advies inzake de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van (zwaar) ongeval in het plangebied als gevolg van activiteiten die niet onder het BEVI of cRNVGS vallen, verwijzen wij u naar de Brandweer Boarnsterhim.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met dhr. R. de Groot van de afdeling Risicobeheersing, te bereiken via (088) 22 99 602.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Een afschrift van deze brief zenden wij ter kennisname aan mevrouw N. Karelse, commandant van Brandweer Boarnsterhim.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van de Hulpverleningsdienst,

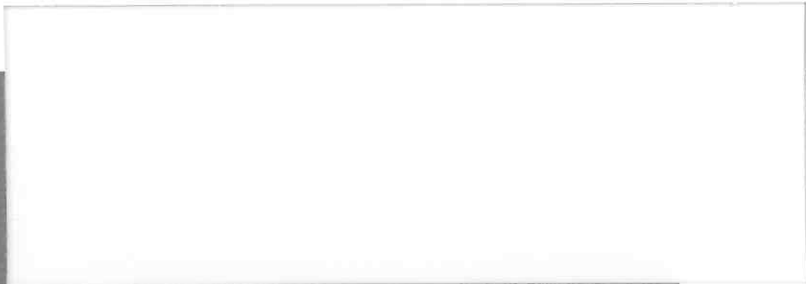
ir. E. Boetes MCDM
Hoofd afdeling Risicobeheersing

BRANDWEER

Fryslân

Reg.nr.: 10/4400
Datum:

**Toelichting op het advies van
Brandweer Fryslân**
met betrekking tot de externe veiligheid in
relatie tot het Bestemmingsplan Aldeboarn

R. de Groot

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	2
1.1.	De achtergrond.....	2
1.2.	De aanvraag.....	2
1.3.	De opbouw van het advies.....	3
2.	Toetsingskader.....	4
2.1.	Ongevalsscenario's risicobronnen.....	4
2.1.1	Hogedruk aardgastransportleidingen.....	4
2.2.	Bestrijdbaarheid.....	5
2.2.1	Incident bij de buisleiding.....	6
2.3.	Zelfredzaamheid.....	7
2.4.	Verantwoordingsplicht.....	8
3.	De risicobronnen.....	9
3.1.	De risicovolle inrichtingen.....	9
3.1.1	Aardgascompressorstation, Aldeboarn.....	9
3.2.	Hogedruk aardgasleidingen.....	11
4.	Conclusies en advies.....	14
4.1.	Conclusies.....	14
4.1.1	Aardgascompressorstation Aldeboarn.....	14
4.1.2	Hogedruk aardgasleidingen.....	14
4.2.	Advies.....	14
4.3.	Restrisico.....	15

1. Inleiding

Het onderhavige document betreft een advies in relatie tot het groepsrisico en de externe veiligheid. Het gaat in dit geval over de externe veiligheid in relatie tot het bestemmingsplan Aldeboarn van de gemeente Boarnsterhim. In de nabijheid van het plangebied ligt een tweetal risicobronnen die invloed hebben op de ruimtelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplangebied.

1.1. De achtergrond

Met de vaststelling van het Bevi ('Besluit externe veiligheid inrichtingen') is het bevoegd gezag verplicht gesteld het bestuur van de regionale brandweer als adviseur te betrekken bij ruimtelijke besluiten op grond van artikel 13, lid 3. In het nieuwe Bevi is opgenomen dat o.a. bij ruimtelijke procedures binnen het 1% letaliteitgebied (invloedsgebied) verplicht advies aan de brandweer gevraagd moet worden.

In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs) is ook opgenomen, dat de regionale brandweer in de gelegenheid dient te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. De Circulaire wordt naar verwachting in 2010 omgezet in een AMvB externe veiligheid transport, waarmee de risiconormering wettelijk zal zijn verankerd. In deze AMvB is de adviesrol van de regionale brandweer ook verankerd.

In augustus 2009 is daarnaast het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd. In dit Besluit is ook opgenomen dat de regionale brandweer om advies moet worden gevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen binnen het invloedsgebied.

De adviestaak voor de regionale brandweer is tot stand gekomen vanwege haar expertise op het gebied van fysieke veiligheidsrisico's en haar rol in de rampenbestrijding. De rampenbestrijding is een multidisciplinaire aangelegenheid waarbij van alle betrokken partners wordt verwacht dat ze zich zo goed mogelijk voorbereiden op zware ongevallen en rampen. In de wet is vastgelegd dat de regionale brandweer de voorbereiding op de rampenbestrijding coördineert. Om goed toegerust te zijn op deze taak is een sterke proactieve, preventieve en preparatieve adviesfunctie van de brandweer noodzakelijk. Op deze wijze komt het advies van de regionale brandweer de kwaliteit en volledigheid van de onderbouwing en afweging van een bestuurlijk besluit nadrukkelijk ten goede.

1.2. De aanvraag

Brandweer Fryslân is gevraagd een advies te geven over het groepsrisico, de zelfredzaamheid van personen en de bestrijdbaarheid van mogelijke incidenten met gevaarlijke stoffen in verband met het bestemmingsplan Aldeboarn.

1.3. De opbouw van het advies

De regionale brandweer adviseert over het groepsrisico, de mogelijkheden tot risicovermindering, de mogelijkheden om de omvang en de effecten van de ramp te bestrijden en ten aanzien van de zelfredzaamheid.

Om hierover te adviseren wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de ongevalsscenario's en de mogelijkheden van de brandweer in de verschillende scenario's. Daarna zal in hoofdstuk 3 ingegaan worden op de risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen middels een buisleiding en de aanwezigheid van het aardgascompressorstation. Daarbij komen het plaatsgebonden risico, het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de bestrijdbaarheid aan de orde. Ook wordt ingegaan op de risico-ontvangers, waarbij gekeken wordt naar de veranderingen door het onderhavige ruimtelijke besluit waarop dit advies betrekking heeft. In hoofdstuk 4 worden de conclusies getrokken en advies gegeven.

2. Toetsingskader

2.1. Ongevalseenario's risicobronnen

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de ongevalsscenario's bij de voorkomende risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Per risicobron wordt een beschrijving van de ongevalsscenario's gegeven.

2.1.1 Hogedruk aardgastransportleidingen

Het huidige externe veiligheidsbeleid voor transport van aardgas door hogedruk aardgasleidingen is omschreven in de Circulaire "Zonering langs hoge druk aardgasleidingen" uit 1984. Formeel gezien dienen ruimtelijke ontwikkelingen aan dit beleid getoetst te worden. In augustus 2009 is echter het ontwerp Besluit externe veiligheid buisleidingen gepubliceerd, met daarin ruimtelijke, technische en veiligheidsaspecten. Hierin zijn normen voor het Plaatsgebonden Risico en een verantwoordingsplicht opgenomen voor het Groepsrisico. Naar verwachting treedt het besluit in 2010 in werking.

Ondergrondse hogedruk aardgasleidingen brengen een risico met zich mee in het kader van externe veiligheid. De mogelijke gevaren voor gasleidingincidenten zijn incidenten ten gevolge van de ontbranding van een brandbaar gas: brand, explosie en de hitte veroorzaakt door een brand.

Een groot deel van de buisleidingincidenten in Nederland wordt veroorzaakt door graaf-, drainage- en heiwerkzaamheden van derden. De schade aan de buisleiding wordt in het algemeen onderverdeeld in:

- pinhole crack (ponsgat, tot ca. 10 mm): ontstaat vaak bij corrosie.
- hole (gat, tot ca. 20 mm.): veelal het gevolg van ongecontroleerde graafwerkzaamheden.
- guillotinebreuk: veelal het gevolg van lasfouten en als gevolg van explosies.

Met de aard van het schademechanisme hangt veelal ook het verloop van de lekkage samen. Afhankelijk van de beschadiging kan de gevaarlijke stof (na inblokken van de betreffende buisleidingsectie) snel (instantaan) of langzaam (continu) vrijkomen.

De grootte van de lekkage heeft invloed op de tijdsduur van de ontdekking. Hoe groter het gat, des te sneller zal een lekkage worden opgemerkt. De ontdekking van een lekkage veroorzaakt door bijvoorbeeld een pinhole crack kan enige tijd (soms dagen, maanden of zelfs jaren) duren.

De reden voor het langer duren van het waarnemen van een klein lek is dat de druk in het buisleidingensysteem niet noemenswaardig zal veranderen, met als gevolg dat zowel de leidingbeheerder als de afnemer niets significant opmerken.

Indien een dergelijke lekkage ook nog eens plaatsvindt in een omgeving waar zich weinig mensen ophouden, kan de lekkage gedurende ruime tijd onopgemerkt blijven.

	kortdurende blootstelling	langdurende blootstelling	4"	8"	12"	16"	24"	36"	48"
10 kW/m ²	PBM	secundaire branden	50	50	100	100	200	300	400
3 kW/m ²	veilig	PBM	50	100	150	200	400	550	800
1 kW/m ²	veilig	veilig	100	200	250	350	650	950	1300

Tabel 1: Indicatieve afstanden bij leidingbreuk (in meters), Gasunie (september 2008), Kaart: Incidenten gasinfrastructuur.

Uitleg bij tabel 1:

- 10 kW/m² heeft als effecten: secundaire branden, 1% overlijdenskans bij onbeschermde blootstelling gedurende 20 seconden, 100% overlijdenskans bij meer dan 2,5 minuten blootstelling.
- 3 kW/m² heeft als effecten: grens voor brandoverslag bij langdurige aanstraling, 90% kans op tweedegraads brandwonden bij 5 minuten blootstelling. Tussen de 3 en 10 kW/m² contour kunnen gewonden vallen (m.n. brandwonden). Personen binnen deze afstanden dienen te worden gealarmeerd en worden verzocht binnen te blijven of naar binnen te gaan om te schuilen.
- De contour van de 1 kW/m² warmtestraling is de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders.

Om die risico's te beperken kunnen (hoofdzakelijk door leidingbeheerders) maatregelen genomen worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een intrinsiek veilig ontwerp van de buisleidingen (wanddiktoeslag, toeslag op dieptelggingen).
- De toepassing en handhaving van zoneringscriteria. In de wet- en regelgeving is bepaald hoe de zonering langs de ondergrondse hoge drukleidingen is vastgesteld.
- Fysiek-ruimtelijk aangeven van de ligging van de buisleiding ter verlagings van de kans op een calamiteit.

Kans versus effect

De normstelling op het gebied van de externe veiligheid geschiedt op basis van risico. Het risico bestaat uit de kans dat een calamiteit optreedt maal het effect van die calamiteit. De kans op een ernstig incident is bijzonder klein maar het effect is groot. Uit dit onderzoek blijkt dat situatie voldoet aan de landelijke normen voor het plaatsgebonden risico.

2.2. Bestrijdbaarheid

Hoe beter de bestrijdbaarheid, hoe lager het restrisico, hoe minder omvangrijk de bestuurlijk te accepteren onveiligheid. Het is hierbij een gegeven dat 100% veiligheid nooit geboden zal kunnen worden. Ondanks alle veiligheidsvoorzieningen blijft altijd een kans bestaan dat een ongewenst voorval met gevaarlijke stoffen zich voordoet.

Indien onverhoopt toch een incident met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, kunnen de nadelige gevolgen worden beperkt door de inzet van de brandweer.

Onder bestrijdbaarheid (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit. Hiervoor zijn een aantal aspecten van belang:

- Bereikbaarheid van calamiteit/inrichting in relatie tot aanrijroutes.
- Opstelplaatsen.
- Bluswater: primair, secundair en tertiair.
- Opkomsttijd en slagkracht brandweer.
- Aanvalsplan of bereikbaarheidskaart.

Voor het opstellen van het advies heeft ten aanzien van de bestrijdbaarheid afstemming plaatsgevonden met dhr. A. de Schiffart van Brandweer Boarnsterhim.

Om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau van brandweezorg in elke regio te krijgen, worden de bandbreedten voor opkomsttijden voor de brandweer vastgelegd in het bij de Wet Veiligheidsregio's behorende Besluit Veiligheidsregio's.

In het onderstaande overzicht zijn de opkomsttijden weergegeven, zoals opgenomen in het ontwerpbesluit Veiligheidsregio en aangepast in de nota naar aanleiding van het nader verslag. Dit betreft de opkomsttijd van de eerste basisbrandweereenheid.

Tijdschijf	Normtijd	Gebruiksfuncties als bedoeld in het Bouwbesluit 2003
A	5 minuten	Winkelfunctie met een gesloten constructie
		Woonfunctie boven een winkelfunctie
		Celfunctie
B	6 minuten	Woonfunctie portiekwoningen/ portiekflats en verminderd zelfredzamen
C	8 minuten	Overige woonfuncties
		Winkelfunctie
		Gezondheidszorgfunctie
		Onderwijsfunctie
		Logiesfunctie
		Kinderdagverblijf
D	10 minuten	Kantoorfunctie
		Industriefunctie
		Sportfunctie
		Overige bijeenkomstfuncties
		Overige gebruiksfunctie
E	18 minuten	<i>Maximale opkomsttijd</i>

Tabel 2: Normtijden.

Het is aan het bestuur om een verantwoorde afweging te maken over het verzorgingsniveau, waarbij de genoemde normen als referentiepunt dienen te fungeren. Afwijkingen van de in het besluit vastgelegde opkomsttijden zullen door het bestuur moeten worden gemotiveerd en gecommuniceerd.

De objecten binnen dit plangebied bevinden zich binnen tijdschijf C.

2.2.1 Incident bij de buisleiding

In tabel 1 (§ 2.1.1) zijn de minimale afstanden (in meters) gegeven voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m²) en onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m²). Daarnaast is de 10 kW/m²-contour

gegeven, omdat binnen die contour rekening gehouden moet worden met het ontstaan van secundaire branden. De waarden voor beschermde brandweermensen en voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (3, respectievelijk 1 kW/m²), zijn gebaseerd op een recent onderzoek van TNO (TNO-DV3 2006 C024).

De brandweer heeft als taken bij het bestrijden van buisleidingincidenten (handreiking buisleidingincidenten, versie 1.0.0):

- redden;
- bronbestrijding;
- effectbestrijding (bijvoorbeeld opmengen, indammen, afdekken of neerslaan van het product);
- waarschuwen van de bevolking;
- waarnemen en meten;
- ontsmetten van mens en dier;
- ontsmetten van voertuigen en infrastructuur;
- toegankelijk maken en opruimen;
- het deelnemen aan het overleg in het COPI.

Doorgaans beperkt de brandweer zich tot het veiligstellen van de omgeving. Het onder controle brengen van de situatie kan pas na en in overleg met de leidingbeheerder. De brandweer heeft de operationele leiding over de incidentbestrijding totdat een stabiele situatie ter afhandeling aan derden overgedragen kan worden.

2.3. Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied (zie ook tabel 4). Het optimaliseren van de mogelijkheden voor schuilen stelt eisen aan de ligging en bouw van gebouwen. Voor het vluchten uit het plangebied is de inrichting van de (openbare) ruimte van groot belang voor het faciliteren van de zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid moet in het kader van de verantwoordingsplicht worden beoordeeld.

Situatie	Karakterisering	Geadviseerde maatregel	Slachtofferverwachting
1	Met zekerheid geen effect	Geen maatregel	Geen
2	Met zekerheid geen effect of mogelijk irritatie e.d.	Advies binnen blijven	Geen
3	Geen zekerheid op geen effect; voldoende tijd beschikbaar	Ontruimen/evacuatie	Geen
4	Tijd beschikbaar voor ontruiming kort; reële verwachting op slachtoffers bij binnen blijven	Snel ontruimen	Mogelijk
5	Tijd beschikbaar voor ontruimen kort; binnen blijven biedt naar verwachting afdoende bescherming	Alarm binnen blijven	Mogelijk
6	Tijd beschikbaar te kort voor enige ontruiming; geen zekerheid op effect	Alarm binnen blijven	Mogelijk/waarschijnlijk

Tabel 4: Onderscheiden situaties

Mogelijkheden voor zelfredzaamheid

Het beoordelen van de mogelijkheden tot zelfredzaamheid is complex omdat er nog geen generiek beoordelingskader beschikbaar is. Toch zijn wel vier factoren vanuit de externe veiligheid te benoemen die inzicht kunnen verschaffen in de mogelijkheden tot zelfredzaamheid. Deze zijn:

- Functie-indeling; is hoogbouw mogelijk, worden minder zelfredzame personen voorzien?
- Infrastructuur; indien tot evacuatie over wordt gegaan, is de infrastructuur daar dan op ingericht?
- Eisen aan gebouwen: luchtdichte afsluiting is mogelijk.
- De waarschuwings- of alarmeringsvoorzieningen.

Ruimtelijke inrichting	
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?
	Is er hoogbouw aanwezig?
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?

2.4. Verantwoordingsplicht

In het Bevi, de cRvgs en de nog te publiceren nieuwe AMvB voor buisleidingen is de verantwoordingsplicht opgenomen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat, conform de gespecificeerde kaders in de wetgeving, het groepsrisico onderbouwd én verantwoord moet worden door het bevoegd gezag. Deze verplichting geldt voor elk ruimtelijk besluit. Onder een ruimtelijke besluit valt de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan (inclusief de conserverende bestemmingsplannen) en wijzigingen en ontheffingen van het bestemmingsplan.

De essentie van de verantwoordingsplicht is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening). Met de verantwoordingsplicht wordt beoogd een situatie te creëren waarbij zoveel als mogelijk de risico's integraal zijn afgewogen en is geanticipeerd op de mogelijke gevolgen van een incident.

3. De risicobronnen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de risicobronnen die van invloed zijn op het plangebied. Voor de beschouwing van de risicobronnen wordt een onderscheid gemaakt in:

- Risicovolle inrichtingen
- Buisleidingen

Hieronder is de uitsnede van de professionele risicokaart opgenomen.

Afbeeldingen 4: Uitsnede 19 juli 2010 uit de risicokaart betreffende risicovolle activiteiten in, of in de nabijheid van, het plangebied

3.1. De risicovolle inrichtingen

In of in de directe nabijheid van het plangebied van het voorliggende plan liggen de volgende risicovolle inrichting:

- Aardgascompressorstation Aldeboarn

3.1.1 Aardgascompressorstation, Aldeboarn

Ten noorden van de kern Aldeboarn bevindt zich het aardgascompressorstation van de Nederlandse Gasunie. Dit station valt zowel onder de regelgeving van het Bevi als van het Brzo.

Plaatsgebonden risico

Rond het aardgascompressorstation geldt een PR 1010^{-6} contour van 8 meter. Deze contour blijft binnen de grenzen van de inrichting en voldoet daarmee aan de geldende wetgeving.

Groepsrisico

Het invloedsgebied van het station is ongeveer 345 meter. Dit betekent dat het invloedsgebied direct aan de kern Aldeboarn grenst. De contour loopt daarmee echter wel over een aantal losstaande boerderijen in de nabijheid van het station. Dit levert echter geen problemen op voor het groepsrisico.

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

In het bestemmingsplangebied liggen geen (geprojecteerde) kwetsbare bestemmingen binnen de 10^{-6} contouren.

Relevante scenario's voor het plangebied¹

Incidenttype	Impact voor plangebied	Waarschijnlijkheid incident
Incident met brandbare gassen (explosie)	Aanzienlijk gevolg	Zeer onwaarschijnlijk

Alle bovenstaande criteria worden meetbaar gemaakt door middel van een vijf klassen tellende indeling. Deze klassen zijn:

- Klasse A: Beperkt gevolg
- Klasse B: Aanzienlijk gevolg
- Klasse C: Ernstig gevolg
- Klasse D: Zeer ernstig gevolg
- Klasse E: Catastrofaal gevolg

De waarschijnlijkheid is, net zoals de voorgaande impactcriteria ingedeeld in een vijftal klassen. Deze waarschijnlijkheidsklassen zijn:

- Klasse A: Zeer onwaarschijnlijk
- Klasse B: Onwaarschijnlijk
- Klasse C: Mogelijk
- Klasse D: Waarschijnlijk
- Klasse E: Zeer waarschijnlijk

Vitale infrastructuur

In de nabijheid van de risicobron ligt geen vitale infrastructuur.

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied

In dit geval is een explosie van gas het maatgevende scenario. Bij een dreiging hiervan zal het gebied moeten worden geëvacueerd. Bij een daadwerkelijke explosie moeten in het plangebied ook secundaire branden worden geblust.

Hieronder worden ook adviezen gegeven die voor de verdere planontwikkeling in het kader van de bestrijdbaarheid van andere incidenten belangrijk zijn.

Waterwinning

In het gebied zijn voldoende primaire bluswatervoorzieningen aanwezig.

Ook is er voldoende secundair en tertiair bluswater aanwezig. Een aandachtspunt hierbij is de bereikbaarheid van dit bluswater voor de brandweer. De afstand van van een opstelplaats naar open water mag maximaal 8 meter bedragen².

Ligging/zorgnorm

De opkomsttijd van de eerste brandweereenheid bedraagt circa 12 minuten. De tweede brandweereenheid is in circa 15 minuten ter plaatse. Op basis van het ontwerpbesluit Veiligheidsregio's is de normtijd voor deze functie 8 minuten. Dit

¹ Conform landelijke methodiek voor het regionaal risicoprofiel

² Handreiking proactie Fryslân, 2009

wordt niet gehaald. Zelfredzaamheid is daarom belangrijk bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen.

Bereikbaarheid

Voor het plangebied geldt dat deze onafhankelijk vanaf twee of meerdere zijden bereikbaar moet zijn voor hulpverleningsdiensten. Er moet voorkomen worden, dat er maar één toegangsweg is. Voor dit plangebied geldt dat het plangebied op meerdere manieren is ontsloten.

Zelfredzaamheid

De functies binnen de invloedsgebieden zijn niet bestemd voor niet-zelfredzame personen.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja
	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Niet bekend
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Ja
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Nvt
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Ja

3.2. Hogedruk aardgasleidingen

In de nabijheid van het plangebied ligt een hogedruk aardgasleiding (36 inch, 66 bar werkdruk). De leiding heeft een dodelijk effectgebied van 430 meter.

Vooruitlopend op het nieuwe beleid/ wetgeving dient rekening te worden gehouden met het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. De Gasunie heeft voor deze leiding de plaatsgebonden risicocontour en het invloedsgebied berekend. De Gasunie stelt dat voor het tracé in de directe nabijheid van dit plangebied sprake is van een risicocontour voor het plaatsgebonden risico van 1810 meter.

Relevante scenario's voor het plangebied³

Incidenttype	Impact voor plangebied	Waarschijnlijkheid incident
Fakkelbrand	Beperkt	Zeer onwaarschijnlijk
Ontploffing van vrijgekomen gaswolk	Zeer ernstig/ catastrofaal	Zeer onwaarschijnlijk

Alle bovenstaande criteria worden meetbaar gemaakt door middel van een vijf klassen tellende indeling. Deze klassen zijn:

Klasse A: Beperkt gevolg
Klasse B: Aanzienlijk gevolg

³ Conform landelijke methodiek voor het regionaal risicoprofiel

Klasse C: Ernstig gevolg
 Klasse D: Zeer ernstig gevolg
 Klasse E: Catastrofaal gevolg

De waarschijnlijkheid is, net zoals de voorgaande impactcriteria ingedeeld in een vijftal klassen. Deze waarschijnlijkheidsklassen zijn:

Klasse A: Zeer onwaarschijnlijk
 Klasse B: Onwaarschijnlijk
 Klasse C: Mogelijk
 Klasse D: Waarschijnlijk
 Klasse E: Zeer waarschijnlijk

Bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen plangebied

In de vorige paragraaf zijn de relevante incidenttypen weergegeven. Bij een dreiging van een incident met een hogedruk aardgasleiding zal het effectgebied geëvacueerd moeten worden. Bij een daadwerkelijk incident met een dergelijke leiding zal het optreden van de brandweer zich toespitsen op het blussen van secundaire branden en het redden van getroffen personen in het gebied.

Hieronder worden ook adviezen gegeven die voor de verdere planontwikkeling in het kader van de bestrijdbaarheid van andere incidenten belangrijk zijn.

Waterwinning

In het plangebied gebied zijn voldoende primaire bluswatervoorzieningen aanwezig. Ook is er voldoende secundair en tertiair bluswater aanwezig. Een aandachtspunt hierbij is de bereikbaarheid van dit bluswater voor de brandweer. De afstand van een opstelplaats naar open water mag maximaal 8 meter bedragen⁴.

Ligging/zorgnorm

De opkomsttijd van de eerste brandweereenheid bedraagt circa 12 minuten. De tweede brandweereenheid is in circa 15 minuten ter plaatse. Op basis van het ontwerpbesluit Veiligheidsregio's is de normtijd voor deze functie 8 minuten. Dit wordt niet gehaald. Zelfredzaamheid is daarom belangrijk bij een mogelijk incident met gevaarlijke stoffen.

Bereikbaarheid

Voor het plangebied geldt dat deze onafhankelijk vanaf twee of meerdere zijden bereikbaar moet zijn voor hulpverleningsdiensten. Er moet voorkomen worden, dat er maar één toegangsweg is. Voor dit plangebied geldt dat het plangebied op meerdere manieren is ontsloten.

Zelfredzaamheid

Binnen het invloedsgebied van de buisleiding zijn geen functies aanwezig bedoeld voor mensen met een beperkte zelfredzaamheid.

Ruimtelijke inrichting		ja/nee/nvt
Functie-indeling	Bebouwing met personen met lage zelfredzaamheid?	Nee
	Is er hoogbouw aanwezig?	Nee
Infrastructuur	Zijn er voldoende vluchtwegen?	Ja
	Is de capaciteit van de aanwezige vluchtwegen voldoende?	Ja

⁴ Handreiking proactie Fryslân, 2009

	Hebben de vluchtwegen een juiste oriëntatie?	Ja
Bebouwing	Voldoet de bebouwing aan het bouwbesluit?	Is verplicht
	Zijn de aanwezige vluchtwegen tegengesteld aan de risicobron?	Niet bekend
	Luchtdicht afsluiten i.v.m. toxische wolk?	Niet bekend
Dekking WAS	Is de dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem voldoende?	Ja

(Nieuwe) bestemmingen binnen het PR/GR

Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen het invloedsgebied van de buisleiding.

Gezien het invloedsgebied van buisleiding, wordt geadviseerd om binnen dit invloedsgebied de ontwikkeling van verminderd zelfredzame functies in de toekomst uit te sluiten.

4. Conclusies en advies

4.1. Conclusies

Dit brandweeradvisie betreft het bestemmingsplan Aldeboarn in de gemeente Boarnsterhim. In de directe nabijheid van dit bestemmingsplan bevindt zich een risicobron. In dit geval handelt het zich om een hoge druk aardgasleiding.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobronnen:

- plaatsgebonden risico.
- groepsrisico.
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
- bestrijdbaarheid.
- zelfredzaamheid.

Onderstaand zijn per categorie de conclusies opgenomen.

4.1.1 Aardgascompressorstation Aldeboarn

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

In de nabijheid van het plangebied is een aardgascompressorstation van de Nederlandse Gasunie aanwezig. Voor dit station gelden een plaatsgebonden risico contour van 8 meter en een invloedsgebied van ongeveer 345 meter.

Deze contouren lopen niet over het plangebied van dit bestemmingsplan, waardoor het station weinig effect zal hebben op de ontwikkelingen binnen het plangebied.

4.1.2 Hogedruk aardgasleidingen

De conclusies van de brandweer ten aanzien van de risicobron zijn:

De leiding heeft een diameter van 36 inch en een werkdruk van 66 bar. Hierdoor heeft de leiding een dodelijk effectgebied van 430 meter. Deze contour loopt over het plangebied maar is niet opgenomen op de verbeelding.

Daarnaast heeft de leiding een PR 10^{-6} contour van 180 meter. Deze contour valt echter buiten het plangebied.

4.2. Advies

Brandweer Fryslân adviseert in relatie tot het plan om:

- De risicocontouren behorende aan de buisleiding op de verbeelding op te nemen, dit dient met name een signaleringsfunctie naar toekomstige ontwikkelingen.

- Binnen het invloedsgebied van de buisleiding geen functies voor verminderd zelfredzame personen toe te staan.
- Een beleidsuitspraak te doen over de toelaatbaarheid van risicovolle inrichtingen in bepaalde delen van de gemeente. De momenteel in ontwikkeling zijnde beleidsvisie EV is hiervoor een uitgelezen mogelijkheid.

4.3. Restrisico

Ondanks de maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% weggenomen worden. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan. Het bestuur van de gemeente dient verantwoording te nemen voor dit restrisico.

Het gemeentebestuur maakt deze afweging voor het restrisico d.m.v. de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico bij dit bestemmingsplan en dit brandweeradvis. De essentie is dat een bevoegd gezag zich uitspreekt over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Daartoe moet in de afweging van het bevoegd gezag, naast de rekenkundige hoogte van het GR (en de ontwikkeling ten opzichte van de oriëntatiewaarde), tevens rekening te worden gehouden met een aantal kwalitatieve aspecten. Hiertoe behoren met name de aspecten 'zelfredzaamheid' (ruimtelijke ordening) en 'bestrijdbaarheid' (hulpverlening).

Het is aan het bevoegd gezag (B&W) om op basis van de verantwoordingsplicht en het brandweeradvis een integrale afweging te maken van tussen ruimtelijke, economische en sociale aspecten t.o.v. beperkingen en mogelijkheden vanuit de externe veiligheid.